

TRAINEN IN TAAL

TEKST **RENATE MAMBER**

CityLab010 steunt in 2017 twee projecten die taalachterstanden bij kinderen willen voorkomen: **Thuis in Taal** en **Taal Vooraan**. Beide projecten richten zich op de voor- en vroegschoolse educatie (vve). Samen beslaan ze de driehoek ‘ouder, kind en leerkracht/pedagogisch medewerker’, die voor het voorkomen van taalachterstanden zo belangrijk is.

Thuis in Taal

Thuis in Taal richt zich op het versterken van de rol van ouders bij het voorkomen van taalachterstanden. Leerkrachten en pedagogisch medewerkers organiseren kleinschalige activiteiten op school en in de peuter-groep waarbij ouders en kinderen met elkaar in gesprek gaan.

‘Tot het zevende jaar leert een kind vooral thuis, gewoonlijk van ouders’, vertelt Martine van der Pluijm van Hogeschool Rotterdam. ‘Taalachterstanden van ouders worden vaak onbedoeld doorgegeven aan hun kinderen. In ons project richten we ons daarom op de ouders, maar de leerkracht of de pedagogisch medewerker is wel de centrale figuur.’

CO-CREATIE

Het project Thuis in Taal draait al zo’n vijf jaar op verschillende basisscholen in Rotterdam. Bij het project stelt de leerkracht zich zo goed mogelijk op de hoogte van de thuissituatie van de leerling en probeert daar met kleinschalige activiteiten op aan te sluiten. ‘Deze activiteiten zijn ontwikkeld in co-creatie met de leerkrachten en Hogeschool Rotterdam’, zegt Martine. ‘In de activiteiten krijgen de kinderen de hoofdrol. Zij praten met

papa en mama bijvoorbeeld over wie er allemaal bij de familie horen of welk feest ze het leukste vinden. Het gaat bij deze activiteiten echt om het stimuleren van de interactie tussen ouder en kind die taalbevorderend is.’

INTERACTIE OP GANG

Dankzij de steun van CityLab010 kan het project aanzienlijk worden uitgebreid. Behalve op basisscholen gaat het project ook draaien op circa zeventig peuterscholen van Peuter & Co. Een aantal peuterscholen is al gestart. ‘Het is belangrijk dat de activiteiten laagdrempelig zijn en dat ouders zich gewenst voelen’, vertelt een pedagogisch medewerker. ‘Dat kan eigenlijk alleen als er continuïteit is. Dus door wekelijks dezelfde soort activiteit aan te bieden. Mijn hoogste doel daarbij is dat er interactie op gang komt tussen ouder en kind.’

Met de steun van CityLab010 wordt het project bovendien uitgebreid met huisbezoeken. Hierbij komen leerkrachten en pedagogisch medewerkers samen met studenten thuis op bezoek. Ze doen dan soortgelijke taalbevorderende activiteiten met ouder en kind als in de klas.

Pedagogisch medewerkers kunnen een centrale rol vervullen in het voorkomen van taalachterstanden.

Taal vooraan

Logopedisten zijn bedreven in het coachen van ouders bij het stimuleren van taalontwikkeling bij kinderen. In het project Taal Vooraan zetten logopedisten deze deskundigheid in om pedagogisch medewerkers in de VVE te coachen. Op deze manier komt de expertise vrij voor veel meer kinderen en wordt de expertise ook preventief ingezet.

Logopedisten worden meestal pas ingezet als er sprake is van een taalprobleem bij een kind. Bij dit project komen logopedisten in een eerder stadium in actie. Gaby van de Venne, logopedist en bestuurslid van de Zorggroep Logopedie Rotterdam, ZOLORO: 'Op dit moment coachen logopedisten incidenteel pedagogisch medewerkers als er een indicatie is voor een kind met een taalstoornis. Dit doen we na consultatie van het Audiologisch Centrum. Wij zien dat niet alleen het kind met de taalstoornis hiervan profiteert, maar eigenlijk alle kinderen uit de groep. Zo is het idee voor dit project ontstaan.'

OP DE WERKVLOER

ZOLORO en Hogeschool Rotterdam ontwikkelden samen het projectplan. Pedagogisch medewerkers krijgen een aantal trainingen waarin ze vaardigheden voor taalstimulatie leren. Gaby: 'Het gaat bijvoor-

beeld om vaardigheden als rustig praten, pauzes laten vallen, je aansluiten bij het niveau van het kind en daarop uitbreiden.'

Daarna coachen logopedisten de pedagogisch medewerkers op de werkvloer. 'Dat is de kracht van het idee', zegt Gaby. 'Er is al veel kennis, maar we zien vaak dat pedagogisch medewerkers moeite hebben om onze adviezen in de praktijk te implementeren. Daarom gaan de pedagogisch medewerkers op de werkvloer oefenen met de vaardigheden die ze in de training hebben geleerd.'

VIDEO-ANALYSE

'Je leert pas echt iets als je het kunt toepassen in de praktijk', zegt ook Karin Neijenhuis van Hogeschool Rotterdam. 'Dit is maatwerk en we denken dat de pedagogisch medewerker daar echt iets aan heeft.'

Karin geeft aan dat het belangrijk is de opbrengsten van het project te onderzoeken. 'Een docent-onderzoeker en studenten van Hogeschool Rotterdam maken daarvoor een onderzoeksplan en monitoren het project met onder andere videoanalyses en interviews.' De eerste trainingen voor pedagogisch medewerkers starten begin 2018.

'Ouders geven hun taalachterstand vaak onbedoeld door aan hun kinderen'